

**LOCAL PEOPLE'S PARTICIPATION IN
ECOTOURISM MANAGEMENT
: A CASE STUDY OF KOH LARN, CHONBURI PROVINCE**

RATANAWADEE CHULAPHANT

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS (ENVIRONMENT)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2004

ISBN 974-04-5177-2

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

การมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนในท้องถิ่น กรณีศึกษา เกาะล้าน จังหวัดชลบุรี
(LOCAL PEOPLE'S PARTICIPATION IN ECOTOURISM MANAGEMENT : A CASE STUDY OF
KOH LARN, CHONBURI PROVINCE)

รัตนาวี จุลพันธ์ 4537060 SHEV/M

ศศ.ม. (สิ่งแวดล้อม)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : พรรณิภา บุรพาชีพ, น.บ.(เกียรตินิยมดี), น.ม., จิราพร จักรไพวงศ์, ศ.บ., ศศ.ม.
(สิ่งแวดล้อม), วิลาสินี อโนมะศิริ, ศษ.บ., ศศ.ม(สิ่งแวดล้อม), วท.ค. (เทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วม ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกาะล้าน ใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในส่วนการศึกษาเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือแบบสอบถาม ทำการศึกษาจากประชาชนในท้องถิ่นที่อาศัยอยู่ที่เกาะล้าน จำนวน 180 คน ระยะเวลาที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package of Social Science: SPSS) ส่วนการศึกษาเชิงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยทำการศึกษาจากหน่วยงานภาครัฐระดับท้องถิ่น ผู้นำชุมชน และผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 12 คน

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกาะล้านในระดับต่ำ และเมื่อทำการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ พบว่า อาชีพ ประสบการณ์ในการอบรมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการรับรู้ผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สถานภาพทางสังคม และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการให้คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัญหาอุปสรรคในการมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนในท้องถิ่น พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นไม่ค่อยได้รับทราบข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขาดการประสานความร่วมมือกันระหว่างประชาชนกับหน่วยงานภาครัฐ ปัญหาความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์ รวมทั้งหน่วยงานรัฐไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะ คือ หน่วยงานรัฐควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกาะล้านให้ประชาชนได้รับทราบมากขึ้น ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้มากขึ้นโดยการจัดอบรม ประชุมหรือกิจกรรม รวมทั้ง ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศมากยิ่งขึ้น

LOCAL PEOPLE'S PARTICIPATION IN ECOTOURISM MANAGEMENT
: A CASE STUDY OF KOH LARN, CHONBURI PROVINCE

RATANAWADEE CHULAPHANT 4537060 SHEV/M

M.A. (ENVIRONMENT)

THESIS ADVISORS: PANNIPA BURAPHACHEEP, LL.B.(2nd CLASS HONORS), LL.M.,
JIRAPORN CHUCKPAIWONG, B.ECON., M.A. (ENVIRONMENT), WILASINEE
ANOMASIRI, B.Ed.(GEOGRAPHY), M.A. (ENVIRONMENT), D.Sc. (TECHNOLOGY
OF ENVIRONMENTAL MANAGEMENT)

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the levels of participation, factors affecting participation of local people and the obstacles and recommendations towards local people's participation in ecotourism management. The study looked at both quantitative and qualitative data. Quantitative data was collected by questionnaire. The sampling group was 180 households. The Statistical Package for Social Sciences (SPSS) was used for data analysis. In addition, qualitative data was collected by in-depth interview and analyzed by descriptive approach. The sampling group were local government, community leaders, and tourism business entrepreneurs (12 person)

The results of this study showed that local people's participation in ecotourism management at Koh Larn was at a low level. Factors significantly affecting participation in ecotourism management included: occupation, experience in training on ecotourism and perception of impact caused by ecotourism (at $p < 0.001$). Social status and awareness of ecotourism information made significant difference to participation in ecotourism management (at $p < 0.01$). Likewise, duration of residence in community, knowledge on ecotourism and value place on natural resource and environment made significant difference to participation in ecotourism management (at $p < 0.05$).

The problems and obstacles to the participation in ecotourism management include lack of information about ecotourism by local people, lack of knowledge and understanding about ecotourism, and lack of proper cooperation between local people and government officers and conflict in interests. In addition, the government officers did not give an opportunity to local people to participate in ecotourism seriously.

The result of this study recommended that the government officers should be given more information about ecotourism. Local people should gain better knowledge about ecotourism by participating in ecotourism management activities, training or meeting. In addition, this will encourage local people to give their opinions and participate more in ecotourism management.

KEY WORDS : LOCAL PEOPLE / PARTICIPATION / ECOTOURISM / MANAGEMENT /
KOH LARN

211 pp. ISBN 974-04-5177-2